

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Ing. Viery Horčicové a Mgr. Jana Kašpara v právní věci žalobce: **J. H.**, bytem Příční 27, 602 00 Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8.2.2010, č.j. 2009/90587-24,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Žalobou podanou k Městskému soudu v Praze dne 1.4.2010 se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 8.2. 2010 č.j. 2009/90587-24, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti usnesení České správy sociálního zabezpečení ze dne 23.11. 2009, č.j. 371 109 759/A, ve věci zastavení řízení o žádosti o zahájení nového řízení o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěných do vojenských pracovních táborů podle § 1 odst. 3 zákona č. 261/2001 Sb., a o změně zákona č. 39/2000 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945 (dále jen zákon).

Žalobce v žalobě namítá, že byla porušena zásada nestranného a objektivního postupu, zásada materiální pravdy, došlo k nesprávnému právnímu a skutkovému posouzení věci. Žalobce odkázal na rozhodnutí ústavního soudu sp.zn. IV. ÚS 690/01 a I. ÚS 605/03.

Žalobce uvedl, že v správním řízení uváděl skutečnosti, které sám zažil ve svých 7 až 8 letech, tedy vlastní poznatky a události, doplněné o vyprávění rodičů a dalších příbuzných. Dle správního orgánu tato tvrzení obsahovala rozpory ohledně frekvence ukrývání. V této souvislosti žalobce namítá, že při posuzování žádosti o poskytnutí jednorázové peněžní částky nebylo vzato v úvahu nebo zcela pominuto, že v období před 8. květnem 1945 je posuzováno

válečné období před více než 60 lety žadatel byl malé dítě žadatel je romského původu a právě tato příslušnost byla důvodem, že rodina žalobce se musela ukrývat. Žalobce uvedl, bylo mu v době ukrývání 7-8 let. nesměl chodit do školy, byl spolu s rodinou donucen opustit osadu a utéci do okolních lesů, kde přežívali v neustálém strachu. S rodinou se ukrýval v lesích a jeskyni v oblasti Hegeň. To, co se odehrávalo bylo žalobci ponejvíce známo z vyprávění svých rodičů, příbuzných, něco si pamatoval i on sám. Neznalost je ve svém důsledku popření historických událostí správními orgány, kdy romský holocaust a životní podmínky Romů na Slovensku v období druhé světové války jsou historicky zdokumentovanými skutečnostmi, způsobil, že pozdější upřesnění v popisech událostí té doby (a to konkrétně přesnou dataci ukrývání) vyhodnotil správní orgán jako rozporné a žádost žalobce zamítl. Správní orgán tak naprosto odhlédl od historické situace žadatele a situace Romů na Slovensku v daném období, kdy se lidé ukrývali v lesích či na jiných místech bez map, hodin, v neustálém strachu a ve snaze přežít v nelidských podmínkách. Dále s ohledem na věk žadatele, věk dalších svědků a vzhledem k časovému odstupu a k tragické situaci Romů po celé válečné období by nebyl okamžitý a striktní požadavek na okamžité přesné určení objektivně možný, čehož si musel být správní orgán vědom. Navíc stanovené údaje korespondují a odpovídají tehdejší situaci, kdy celé období druhé světové války bylo pro Romy nelidským a těžkým obdobím. Časové vymezení ukrývání žalobce z rasových nebo náboženských důvodů přesahovalo 3 měsíce. Podmínky pro poskytnutí jednorázové peněžní částky podle § 1 odst. 3 a § 5 odst. 3 zák. č. 261/2001 Sb. byly splněny. Takovéto konkrétní určení přitom nebylo ani pro rozhodnutí správního orgánu potřebné, kdy bylo zřejmé z tvrzení žadatele, že *doba ukrývání přesáhla 3 měsíce*. Navíc žadatel dobu ukrývání ve svých podáních k výzvě správního orgánu upřesnil, toto upřesnění přitom nenasvědčuje a ani z něj nelze dovozovat účelové měnění a rovněž podrobně popsal okolnosti a určil místo svého ukrývání. Za této situace tedy bylo potřeba *vycházet z takového konečného upřesnění*, tak jak stanovil obdobně i Nejvyšší správní soud v Brně ve svém rozsudku ze dne 28.2.2008 čj. 4 Ads 46/2007 - 69 kdy bylo stanoveno, že: "Zbývá posoudit dobu, po kterou se stěžovatel ukrýval, jako předpoklad pro posouzení vzniku i výše nároku. Stěžovatel v žádosti a v čestném prohlášení tuto dobu vymezil na dobu od 2. 8. 1941 do 8. 5. 1945, později tuto dobu omezil na dobu od listopadu 1944 do dubna 1945, v žalobě pak dále upřesnil období na období od 8. 11. 1944 do 1. 4. 1945. *Obecně lze říci, že z hlediska historických souvislostí by nebylo lze vyvrátit tvrzení o ukrývání se Romů na Slovensku po celé období, tedy po období od roku 1939 do roku 1945. Žalovaná stěžovateli vytýká, že dobu ukrývání se měnil. V tomto směřují sice lze při svědčit, avšak pak bude muset vycházet z té doby, kterou stěžovatel upřesňuje v žalobě a která je obsažena i ve všech jeho dalších podáních, tj. doby ukrývání se od 8. 11. 1944 do 1. 4. 1945*" a dále zde uvádí, že : "*Za prokázanou se považuje při nejmenším ta doba ukrývání, o níž nevznikají žádné pochybnosti ani při rozdílných údajích plynoucích z jednotlivých podkladů pro rozhodnutí.* " Dále dle rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 1. 2007, čj. 57 Ca 127/2006-29, jehož správnost Nejvyšší správní soud potvrdil rozhodnutím ze dne 31. 3. 2008, čj. 4 Ads 51/2007-57, není úkolem České správy sociálního zabezpečení při posuzování vzniku nároku na odškodnění tudíž trvat na bezpodmínečném prokázání všech okolností ukrývání, nýbrž (například z historických pramenů) ověřit, „*zda tvrzení žadatele o odškodnění je pravděpodobné a možné*“.

Dále žalobce namítá porušení zásady legitimního očekávání a zákona č. 261/2001 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěných do vojenských pracovních táborů. Časové vymezení ukrývání žalobce z rasových nebo náboženských důvodů přesahovalo 3 měsíce. Podmínky pro poskytnutí jednorázové peněžní částky podle § 1 odst. 3 a § 5 odst. 3 zák. č. 261/2001 Sb. byly splněny. Podmínky pro poskytnutí jednorázové peněžní částky podle § 1 odst. 3 zák. č. 261/2001 Sb. byly splněny,

kdy i Nejvyšší správní soud v Brně ve svém rozsudku č.j. 4 Ads 46/2007 – 69, ze dne 8.2.2008, uvedl, že: „*Za prokázanou se považuje při nejmenším ta doba ukrývání, o níž nevznikají žádné pochybnosti ani při rozdílných údajích plynoucích z jednotlivých podkladů pro rozhodnutí.*“ Žalobce ve své žádosti a jejím následném doplnění již v roce 2005 uvedl přesné časové vymezení stejně tak, jako důvody a okolnosti ukrývání. Přístup správních orgánů byl již od počátku v rozporu s účelem a smyslem jak zákona č. 261/2001 Sb., tak i zásadami demokratického právního státu, kdy byl správním orgánem v podstatě popřen romský holocaust, kdy v rozhodnutí ČSSZ ze dne 3.10.2005 o zamítnutí žádosti je přímo stanoveno, že: „*To, že romské rodiny utekly do lesů, kde se ukrývaly rovněž nelze odůvodnit rasovými důvody, ale pouze obecně strachem z válečných událostí a nechutí pracovat pro německé vojáky (pozn. takto nazýval správní orgán nucené práce a vyvražďování romského obyvatelstva).*“ „*Popsal jste, že jídlo obstarávaly ženy žebráním. Jelikož jste mohli volně opouštět svůj úkryt a veřejnost o vás věděla, nejedná se o ukrývání, ale o pouhý pobyt v lese či jeskyni, i když za nelehkých podmínek.*“ Tento přístup správních orgánů byl později v konkrétních případech prolamován judikaturou Nejvyššího správního soudu, postoj správních orgánů založený na zamítání žádostí z nejrůznějších formalistických důvodů však zůstal zachován. V této souvislosti žalobce uvedl, že dne 21. 3. 2006 Valné shromáždění OSN přijalo rezoluci č. 60/147 pod názvem „*Základní zásady a směrnice o právu na nápravu a odškodnění pro oběti hrubých porušení mezinárodního práva o lidských právech a vážných porušení mezinárodního humanitárního práva.*“ Podle těchto „*Základních zásad*“ jsou státy povinny přijmout vhodné a účinné právní a správní postupy a jiná opatření, která umožní řádný a účinný rychlý přístup ke spravedlnosti a umožní přiměřené, účinné a rychlé vhodné odškodnění (či. 1 odst. 1, 2 písm. b), c). Podle čl. 6 má stát zajistit, aby jeho vnitrostátní zákony stanovily, že se obětem, které utrpěly násilí nebo duševní trauma dostane zvláštní péče, *a dále má zajistit, aby neutrpěly další trauma v právních nebo správních procesech, které mají zajistit nápravu a odškodnění.*

Ze všech shora uvedených důvodů žalobce navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že v případě žalobou napadeného rozhodnutí se jednalo o zahájení nového řízení o poskytnutí jednorázové částky dle ust. § 1 odst. 3 zák. zákona. Důvodem zamítnutí nové žádosti byla především skutečnost, že žalobce neposkytl dostatečné tvrzení týkající se frekvence svého ukrývání; ve svém odvolání žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti. Žalovaný navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

V replice k vyjádření žalovaného žalobce opakoval důvody uvedené v žalobě a navíc uvedl, že v přístupu správních orgánů tedy byl potlačen princip materiální pravdy a správní orgány rezignovaly na provedení vlastního dokazování či na využití podkladů, které měly k dispozici od jednotlivých žadatelů k dispozici a tak zapříčinily stav, kdy docházelo při rozhodování k nedůvodným rozdílům. Jen tak lze vysvětlit situaci, kdy např. i u sourozenců, kteří se jako nezletilé děti ukrývali v okolních lesích společně s rodinou, bylo rozhodnuto naprosto odlišným způsobem. Žalobce uvádí následující osoby (tedy osoby ze stejné dědiny), které se ukrývaly obdobně jako žalobce a jejich nárok byl správními orgány shledán jako oprávněný: G. H., Z. P., I. P. (roz. H.), T. B., Z. H. ml., L. H., G. T., J. H. st., I.H., J.P., J. P. st., F. H., K. H., H. H., M. H. a další. Žalovaný a správní orgán I. stupně nedbaly na ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu in fine, které správnímu orgánu ukládá, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Ze správního spisu byly zjištěny následující proti rozhodnutí soudu podstatné

skutečnosti:

Žalobce podal žádost ze dne 11.11.2002, o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona, která byla doručena České správě sociálního zabezpečení dne 22.11. 2002. Jako dobu ukrývání v žádosti uvedl „od r. 1943 do 8.5.45“... „Ukrývání bylo nepravdivé, někdy 2 dny, někdy jeden den - viz. přiložené prohlášení“. V Čestném prohlášení přiloženém k žádosti žadatel zopakoval předešlé údaje a navíc uvedl, že „Spolu se svojí rodinou i ostatními obyvateli obce jsme se ukrývali v okolních lesích kolem Nálepky. Ukrýt jsme se museli vždy když přijel transport, který měl Romy odvézt. Na toto nás upozornili neromští obyvatelé Nálepky. V lese jsme museli být 1-2 dny, potom nás zase upozornili, že už můžeme zpět. V této době jsme trpěli hladem a žízni a obavami o holý život.“.

Rozhodnutím ze dne 28.1. 2003 bylo řízení o nároku přerušeno a žalobce byl vyzván k předložení osvědčení podle § 8 zákona č. 255/1946 Sb., na předložení kterého žalobce v žádosti odkazoval. Řízení o vydání osvědčení bylo ukončeno dne 2.12.2004, kdy nabylo právní moci rozhodnutí Ministerstva obrany ČR ze dne 29.10.2004, čj. 335344/02/2004-7542, o tom, že osvědčení se z důvodu nesplnění zákonných podmínek nevydává.

Následně Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnutím ze dne 3.10.2005 zamítla žádost žalobce o poskytnutí jednorázové peněžní částky. Česká správa sociálního zabezpečení v odůvodnění rozhodnutí uvedla, že za situace, kdy žalobci Ministerstvo obrany osvědčení nevydalo, musela si učinit úsudek o tom, zda žalobce je či není osobou uvedenou v § 1 odst. 3 zákona sama. Kladné zodpovězení této otázky přitom předpokládá bezpečné zjištění celé řady podmínek. Musí být prokázáno, že žalobce se ukrýval; "ukrývání" je pojmově spojeno s utajením totožnosti nebo místa pobytu určité osoby, případně s obojím; současně, že podstatou ukrývání byly rasové nebo náboženské důvody a, že k ukrývání došlo na území Československa v jeho hranicích z 29. září 1938 v období mezi 15.3.1939 a 8.5.1945; a konečně i to, že celková doba ukrývání činila alespoň 3 měsíce. V případě kladných odpovědí na všechny tyto otázky by dále bylo třeba prokázat i přesnou dobu ukrývání, protože výše peněžní částky je stanovena diferencovaně v závislosti na jeho délce. V rozhodnutí se dále uvádí, že dopisem ze dne 22.2.2005 žalobce České správě sociálního zabezpečení sdělil, že mu Ministerstvo obrany ČR doručilo rozhodnutí o nevydání osvědčení podle zákona č. 255/1946 Sb., a že trvá na projednání své žádosti o jednorázovou peněžní částku. Dobu ukrývání žalobce vymezil od začátku září 1944 do 27.1.1945, kdy byla osvobozena obec Nálepko. Uvedl, že dobu ukrývání upřesnil na základě svědectví některých pamětníků a na základě zjištění těchto skutečností z literatury. Dopisem ze dne 23.5.2005 žalobce Česká správa sociálního zabezpečení upozornila na to, že údaje uvedené v jeho žádosti a dopise nejsou dostačující pro prokázání jeho nároku a vyzvala jej, aby tvrzené ukrývání časově upřesnil a důkazně doložil. Na tuto výzvu žalobce reagoval dopisem ze dne 16.6.2005, v němž k okolnostem tvrzeného ukrývání uvedl pouze tolik, že se ukrýval v oblasti "Hegeň" v okolí Nálepky (okr. Spišská Nová Ves), a že jeho ukrývání trvalo v době od 20.9.1944 do 24.1.1945. Žádné nové důkazy na podporu svého tvrzení žalobce nepředložil a ani je neoznačil za účelem jejich provedení. Z uvedeného Česká správa sociálního zabezpečení učinila závěr, že žalobce žádné relevantní důkazy k prokázání tvrzeného nároku nepředložil a bylo nutno při rozhodování vycházet pouze z údajů, které žalobce uvedl v rámci řízení o vydání osvědčení podle zákona č. 255/1946 Sb., vedeného ministerstvem obrany, a z údajů, které žalobce uvedl ve svých podáních. Tyto údaje správní orgán vyhodnotil jako značně neurčité, rozporné a v důsledku toho nevěrohodné což platí především o samotné době tvrzeného ukrývání. Žalobce uvedl několik variant dob ukrývání, přičemž nejkratší z nich překračuje dobu jen čtyř měsíců a nejdelší z nich zahrnuje období 2 let a čtyř měsíců.

Z žalobcova popisu okolností tvrzeného ukrývání, kdy uvedl, že "otec a ostatní muži byli odváděni na nucené práce; vždy před avizovaným napadením romské osady německými vojáky jsme se schovávali v lese 2 až 3 dny; ženy chodily žebrat o jídlo pro děti" nelze vyvodit rasové důvody, ale vypovídá to o donucení praceschopného obyvatelstva k práci pro armádu. To, že romské rodiny utekly do lesů, kde se ukrývaly rovněž nelze odůvodnit rasovými důvody, ale pouze obecně strachem z válečných událostí a nechutí pracovat pro německé vojáky. Z žalobcem poskytnutých údajů správní orgán nemohl vymezit přesné místo ani datum od kdy do kdy tvrzené ukrývání trvalo, neboť bylo podle žalobcova vlastního popisu přerušované, rovněž není zřejmé jaké byly životní podmínky v průběhu tvrzeného ukrývání. Žalobce popsal, že jídlo obstarávaly ženy žebráním. Správní orgán popsanou situaci vyhodnotil tak, že „jelikož jste mohli volně opouštět svůj úkryt a veřejnost o vás věděla, nejedná se o ukrývání, ale o pouhý pobyt v lese či jeskyni, i když za nelehkých podmínek.“. Česká správa sociálního zabezpečení proto uzavřela, že žalobce neprokázal, že je osobou, která se v době druhé světové války po dobu celkem nejméně tří měsíců z rasových nebo náboženských důvodů ukrývala na území Československa, a proto byla žádost žalobce zamítnuta.

Ve spise je dále založen zápis pořízený Městskou správou sociálního zabezpečení Brno ze dne 30.6.2009, v kterém se uvádí, že žalobce „v roce 2002 žádal o jednorázovou peněžní částku jako ukrývaná osoba. Tato žádost mu byla zamítnuta. Nyní se dostavil a žádá na základě judikátu Nejvyššího správního soudu o přehodnocení své žádosti a poukázání jednorázové peněžní částky za dobu svého ukrývání na svoji adresu.“ Tento zápis je podepsán žalobcem a pracovníci Městské správy sociálního zabezpečení v Brně.

Dne 23.11.2009 vydala Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnutí čj. 371 109 759/A, kterým podle ustanovení § 102 odst. 4 správního řádu zastavila řízení ve věci žádosti žalobce o zahájení nového řízení a vydání nového rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu ve věci pravomocně ukončené rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 3.10.2005 o jeho žádosti o poskytnutí jednorázové peněžní částky.

V odůvodnění tohoto rozhodnutí Česká správa sociálního zabezpečení uvedla, že podání žalobce neodůvodňuje zahájení nového řízení dle § 101 písm. b) správního řádu, neboť nelze ani na podkladě nové judikatury Nejvyššího správního soudu vydat rozhodnutí, jímž by bylo žádosti žalobce vyhověno. Důvodem toho je to, že jednou z obligatorních podmínek uplatněného nároku je skutečnost, že ukrývání trvalo nejméně 3 měsíce, žalobce však opakovaně uváděl (nejen ve vztahu k ČSSZ, ale též v rámci řízení o vydání osvědčení dle zákona č. 255/1946 Sb., o které žádal z titulu svého ukrývání Ministerstvo obrany ČR), že jeho ukrývání trvalo vždy jen 1-2 dny. Proto Česká správa sociálního zabezpečení dospěla k závěru, že podmínky pro přiznání nároku nejsou splněny.

V odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že posoudil žalobcovo odvolání, v kterém ale neuvedl žádné nové skutečnosti a postupná tvrzení žalobce o délce či nepřetržitosti ukrývání obsažená ve spisovém materiálu ČSSZ. Zjistil, že tato tvrzení žalobce jsou rozporná (v žádosti o jednorázovou peněžní částku je uvedeno "od roku 1943 do 8. května 1945, někdy 2 dny, někdy 1 den", později "od začátku září 1944 do 27. ledna 1945"; ještě později "od 20. září 1944 do 24. ledna 1945") a že se je ani po opakovaných výzvách ze strany správních orgánů nepodařilo účastníkovi řízení doplnit nebo vysvětlit, a odvoláním napadené rozhodnutí potvrdil a odvolání žalobce zamítl.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Podle § 101 správního řádu *provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí ve věci lze tehdy, jestliže*

a) je to nezbytné při postupu podle § 41 odst. 6 věty druhé,

b) novým rozhodnutím bude vyhověno žádosti, která byla pravomocně zamítnuta,

c) nové rozhodnutí z vážných důvodů dodatečně stanoví nebo změní dobu platnosti nebo účinnosti rozhodnutí anebo lhůtu ke splnění povinnosti nebo dodatečně povolí plnění ve splátkách, popřípadě po částech; zkrácení doby platnosti nebo účinnosti rozhodnutí anebo lhůty ke splnění povinnosti je možné pouze tehdy, stanoví-li tuto možnost zákon,

d) rozhodnutí ve věci bylo zrušeno jiným orgánem veřejné moci podle zvláštního zákona, nebo

e) tak stanoví zvláštní zákon.

Podle § 102 odst. 4 správního řádu *pokud žádost účastníka neodůvodňuje zahájení nového řízení, rozhodne správní orgán usnesením o tom, že se řízení zastaví.*

V tomto případě z obsahu podání žalobce ze dne 30.6.2009 vyplývá, že se domáhá vydání nového rozhodnutí dle ust. § 101 písm. b) správního řádu. V návaznosti na ust. § 102 odst. 4 správního řádu je pak nutné mít za to, že je povinností účastníka řízení, podává-li žádost o zahájení nového řízení, aby ve své žádosti sám uvedl a konkrétně specifikoval důvody, které dle jeho názoru zakládají možnost zahájení nového řízení. V daném případě však žalobce ve své žádosti uvedl pouze tolik, že žádá „na základě judikátu Nejvyššího správního soudu ČR o přehodnocení své žádosti“.

Shora uvedeným způsobem formulovaná žádost je ovšem značně neurčitá, neboť žalobce jednak ani judikát Nejvyššího správního soudu, jehož se dovolává, nespecifikuje, jednak ani nijak neuvádí, z jakého důvodu by měl právní názor obsažený v tomto judikátu vést k přehodnocení jeho žádosti.

Postupu České správy sociálního zabezpečení při rozhodování o takto formulované žádosti nelze ničeho vytknout. Jak vyplývá z odůvodnění rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, judikatura Nejvyššího správního soudu vztahující se k příslušnému zákonu, byla tomuto správnímu orgánu známa. Ač tedy žalobce příslušný judikát nijak konkrétně nespecifikoval, žalovaný přesto dovodil, který judikát měl nejspíše žalobce na mysli a posoudil, zda může mít vliv na posouzení jejího případu. Následně dospěl k závěru, že tomu tak není. V daném případě totiž byla žádost žalobce zamítnuta z toho důvodu, že nebylo ukryvání žalobce dostatečně prokázáno, pokud jde o časové vymezení, když žalobce uváděl pokaždé jiné údaje o počátku doby ukryvání a konci doby ukryvání, neboli splnění podmínky, že k ukryvání došlo v období od 15.3.1938 do 8.5.1945, a nesplnil podmínku alespoň 3 měsíců nepřetržitého ukryvání, naopak žalobce opakovaně tvrdil, že ukryvání trvalo 1 až 2 dny, a následně ukryvané osoby upozornili neromští obyvatelé, „že mohou zpět“ (dle vyjádření žalobce uvedeném v Čestném prohlášení ze dne 11.11.2002). Česká správa sociálního zabezpečení se proto v rozhodnutí ze dne 23.11.2009 zabývala otázkou, zda nová judikatura Nejvyššího správního soudu nějakým způsobem zpochybňuje zohlednění skutečností, které vedly k zamítnutí původní žádosti žalobce. Dospěla přitom k závěru, že tomu tak není, a tento svůj závěr v rozhodnutí podrobně odůvodnila.

V odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí žalobce opětovně uvedl, že „krátkodobé útěky probíhali po celou dobu války“, z této formulace vyplývá, že žalobce potvrdil své předešlé tvrzení, že ukrývání trvalo 1-2 dny, zjevně nešlo tedy o ukrývání v trvání minimálně tří měsíců. Jelikož u těchto jeden až dvoudenních ukrývaní neuvedl, jak často k nim docházelo, správní orgán skutečně nemohl z takto poskytnutých údajů dovodit splnění podmínky tříměsíčního ukrývaní. V příloze odvolání žádné nové skutečnosti mající vliv na splnění podmínek pro přiznání nároku žalobce také neuvedl.

Podle § 82 odst. 4 správního řádu *k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlídně jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve.*

Žalovaný v souladu s citovaným ustanovením správního řádu k novým tvrzením žalobce uvedeným v odvolání nepřihlížel. Namítá-li nyní žalobce v žalobě, že takový postup nebyl v souladu s právními předpisy, neboť jej měl žalovaný nejprve vyzvat, aby uvedl důvody, které mu bránily v dřívějším uplatnění namítaných skutečností, nelze s takovou námitkou souhlasit. Skutečnosti tvrzené žalobcem v odvolání se totiž týkají buďto okolností, které se odehrály v době druhé světové války, anebo okolností souvisejících s podáním původní žádosti v roce 2002. Je tedy zřejmé, že se jedná o skutečnosti, které žalobci musely být známy již ke dni 30.6.2009, kdy podal žádost o vydání nového rozhodnutí. Žalobce svá tvrzení uvedená v odvolání nedokládá žádnými dalšími doklady nebo důkazy, které by mohly vyjít najevo dodatečně, ani provedení žádných dalších takových důkazů nenavrhuje. Vyzývat jej za těchto okolností k uvedení důvodů, proč tyto skutečnosti neuvedl dříve, by tedy zjevně postrádalo smyslu.

Za popsané procesní situace tedy žalovaný skutečně nemohl rozhodnout jinak, než odvolání žalobce zamítnout a prvostupňové usnesení o zastavení řízení potvrdit, neboť žádost žalobce neobsahovala žádné skutečnosti, které by zahájení nového řízení odůvodňovaly. K dalším tvrzením žalobce uvedeným v odvolání pak žalovaný nebyl oprávněn přihlídnout.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 31. července 2012

Mgr. Jana Brothánková v.r.
předsedkyně senátu